

Megtorpant az innováció a pszichofarmakonok fejlesztése területén

PZ online, 17.04.2024 16:30

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszer történet, gyógyszer kutatás, innováció, pszichofarmakonok, antidepresszánsok, Németország

Forrás Internet-helye: https://www.pharmazeutische-zeitung.de/innovationsflaute-bei-psychofarmaka-146813/?utm_source=E-Mail&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=TDT-17-04-2024

Professor Dr. Tom Bschor pszichiáter szakorvos, a kórházi ellátások kormánybizottságának koordinátora a Sachsen-Anhalt tartományi gyógyszerész kamara továbbképzési rendezvényén tartott előadásában ismertette a pszichofarmakonok fejlesztésének jelenlegi helyzetét, a kutatások megtorpanásának okait.

A pszichofarmakonok fejlesztése 1949-ben vette kezdetét, amikor John Cade felfedezte, hogy a lítium alkalmas az akut mánia kezelésére. Az elkövetkező években virágzásnak indult a pszichofarmakonok fejlesztése: forgalomba került a klórpromazin, a metilfenidát, a haloperidol, valamint az első benzodiazepin, a klórdiazepoxid. Ez a hatóanyag-csoport, függési potenciálja ellenére nélkülözhetetlen a pszichiátria számára. A fejlesztéseket hatalmas eufória övezte, úgy tűnt, ezzel a pszichés problémák mind megoldódnak.

1972-ben került forgalomba a klozapin, amelynek hatékonysága pszichózisoknál mindmáig felülmúlhatatlan. Ezt több nagy finnországi metaanalízis is megerősítette. Az, hogy ezt követően nem sok minden történt, annak tulajdonítható, hogy az orvosok elégedettek voltak a rendelkezésükre álló hatóanyagokkal. A pszichiáterek az alkoholfüggés és az Alzheimer-demencia tekintetében számítanak újabb terápiás lehetőségekre.

A fejlesztések első hulláma idején tapasztalható magas termelékenység okai: a kutatói szenvedély, a sikerélmény, a jogi és adminisztratív akadályok, az etikai szabályok, a kockázatértékelés hiánya. Mindez kedvezett a véletlenszerű felfedezéseknek és egyfajta aranyásó hangulatot gerjesztett.

A kutatások jelenlegi pangásának okai: Manapság a kutatásokat csaknem teljes mértékben megkötik a gazdasági összefüggések, ami a me-too-készítményeknek kedvez, többek között az enantiomerek (pl. eszitalopram), vagy az első metabolitok (pl. paliperidon) képében. A közelmúltban depresszió elleni orrspray-ként engedélyezett esketamin ugyan új alkalmazási terület, tényleges innovációnak azonban aligha nevezhető.

Bschor szerint kevés a valószínűsége, hogy az elkövetkező évtizedek korszakalkotó fejlesztéseket hoznának. A genetika, a funkcionális képalkotás és a biológiai modellek tévútra vezetnek. Ezek nem gyakorolnak tényleges befolyást a klinikai praxisra és a guideline-okra. Az egyetemeknek olyan szubsztanciákra kell összpontosítaniuk, amelyek kutatásával a gyógyszeripar nem foglalkozik.